

LBRIS

We know
books

Ordinul Povestitorilor

REVISTĂ DE SCRIERE
CREATIVĂ ȘI ALTE FORME DE MAGIE
NR. 4 | IARNĂ 2016

SECȚIUNEA COPII ȘI ADOLESCENȚI
A ORDINULUI POVESTITORILOR
ESTE SUSȚINUTĂ DE

ARTHUR

Uriașul meu personal

MAEȘTRII POVESTITORI

„Cei care nu cred în magie n-o s-o găsească niciodată“, interviu cu Felicity Dahl 6

Roald Dahl, *Marele Uriaș Prietenos* 8

Ana Rotea, *Un uriaș la școală* 10

Alex Moldovan, *Fiecare cu uriașul lui* 13

ATELIERUL DE POVEȘTI

Florin Bican, *Să traduci e ca și cum ai citi un text pe dinăuntru* 16

UCENICII SCRITORII

Dragoș Prundeanu, *Grunch. Și atât!* 20

Florin Paraschiv, *Un uriaș personalizat* 22

Gabriel Cărtărescu, *Cercdrepturiașul* 24

Tiberiu Gabriel Podăreanu,
Un uriaș cade din cer 25

Daria Merce, *Rețetă de înghețată interstelară și universală à la Andromeda* 28

Copiii din clasa a VI-a,
Colegiul Național „Mihai Eminescu“
din Buzău și alți câțiva,
mai mici Piticu, *Talpă-Mare, Bob*
și alte specii de uriași 30

Amelia Cimpoșu, *Pete-Roșii* 33

Fabian Ionuț Martin, *În căutarea lui Max* 35

Maria Rotaru,
„Ce înseamnă să fii un uriaș rău“ 38

Elisa Merca,
Marcus și desenele animate 40

Rami Mihai Cristescu,
Efectul vidului asupra unui uriaș 44

Andreea Sirbu, *Misiune sub acoperire în lumea uriașilor* 46

Maria-Alexandra Stoica, *Otra* 49

Ioana Marițescu, *De o sută de ori mai prieten...* 52

Nicolae-Teodor Aursulesei, *Johnnton* 55

Sara Mățiș, *Lumea din carte* 57

Petra Bursucă, *Bebelușul meu uriaș* 60

Theodor Aron, Mara-Ioana Macovei,
Alexandra Cherciu,
Uriășii celor mai mici copii 63

ȘCOALA CRONICARILOR

Viviana Pantazică, *Cine este Pricoliciul?*,
O istorie secretă a Țării Vampirilor I/
Cartea Pricoliciului, de Adina Popescu 68

POVEȘTI... PE BUNE!

Elisa Merca, Gabriel Cărtărescu, Theodora
Durnea, Răzvan Andrei Juncu, Daria Merce
și Emma Zach (reporteri),
Un exercițiu de jurnalism magic 72

CUM SĂ...?

Cum să... transformi broaștele în prinți? 76

„Cei care nu cred în magie n-o s-o găsească niciodată“

Interviu cu Felicity Dahl

Felicity, cum te simți acum când se împlinesc 100 de ani de la nașterea lui Roald Dahl, iar lumea întreagă sărbătorește puterea încă vie de povestitor a lui Roald?

FD: Sunt copleșită de omagiile minunate pe care cititorii și lumea literară i le aduc, dar sunt și foarte tristă că el nu e aici ca să se bucure de ele. Sunt atât de mândră de el și de recunoașterea de care are parte.

Ce crezi că ar fi zis Roald despre sărbătorirea centenarului său la nivel mondial? Crezi că i-ar fi plăcut ceva în mod special?

FD: Sunt sigură că și el ar fi copleșit. Însă lui nu-i plăceau petrecerile și prefera să stea acasă cu familia, unde putea fi sărbătorit cu un pahar de vin și cu mâncare bună – asta îi plăcea lui cu adevărat. Îi mai plăcea să viziteze copiii la școală și să simtă că îi inspirase pe profesori să le insuflă elevilor dragostea de carte. Deci, cred că i-ar plăcea în mod deosebit petrecerile în cinstea zilei lui de naștere organizate în septembrie în școli, dar și în alte locuri.

Care dintre calitățile operei lui Dahl crezi că sunt cele mai importante pentru legăturile atât de puternice pe care le creează cu generațiile de tineri cititori?

FD: În mod clar umorul. Dar și caracterul lui subversiv și, pentru că era un fin observator al oamenilor, a fost un maestru al caracterizărilor de personaj. Le împărtășea cititorilor lucruri obscure sau secrete despre personaje și astfel crea o legătură neobișnuit de puternică între scriitor și cititor.

Ai vreo poveste preferată dintre cele scrise de el?

FD: *James și piersica uriașă* pentru că este o poveste care debordează de imaginație, de curaj și care ne arată cât de important este cum ne alegem prietenii. În plus, e un mod perfect de-a călători!

De care dintre povești a fost Roald Dahl mai mândru?

FD: De *Marele Uriaș Prietenos* – credea că este povestea lui clasică. Eu aș zice că e una dintre multele lui povești clasice.

Toată lumea zice că a fost un scriitor foarte disciplinat – mai ales în ultimii lui ani. Cum era traiul de zi cu zi alături de el când lucra la o carte?

FD: Da, a fost foarte disciplinat. O pagină albă pe birou îl bântuia, mai ales după ce termina de scris o carte. Se ținea de program și a urmat mereu sfatul lui Hemingway – „oprește-te cât încă mai poți“. Astfel, îi era mereu ușor să se întoarcă la scris în dimineața următoare. Să trăiesc cu el a fost mult mai distractiv decât își poate cineva imagina.

Cum se leagă perspectivele lui asupra vieții și a copilăriei de cele pe care le regăsim în cărțile lui?

FD: În nopțile lui albe crea visuri de măreție, care, bineînțeles, au fost apoi incluse în *Marele Uriaș Prietenos*. După cum a scris și în *The Minpins*: „Cei care nu cred în magie n-o s-o găsească niciodată.“ El credea că visurile se pot împlini indiferent de circumstanțe. Visurile Matildei, ale lui James și Charlie s-au împlinit toate. Roald provenea dintr-o familie destul de privilegiată, dar a avut parte de

nenorociri – tatăl lui a murit când el era mic și în anii care au urmat familia a fost lovită și de alte tragedii. Însă a luptat fără încetare pentru cauzele în care credea, unele personale (a ajutat-o pe fosta lui soție să-și revină după atacurile de cord), altele publice (pasiunea lui pentru educația copiilor). Cu toate acestea, a fost un om practic și realist. Când tinerii îl întrebau ce trebuie să facă pentru a deveni scriitori, el le zicea să se facă mecanici sau instalatori mai întâi și după aceea să se apuce de scris. Chiria trebuie mereu plătită!

Deși operele lui Roald au fost ilustrate de mulți artiști recunoscuți pe plan internațional, între el și Quentin Blake s-a dezvoltat o relație unică. Care este, din punctul tău de vedere, secretul succesului parteneriatului Dahl/Blake?

FD: Eu cred că este vorba, fără îndoială, de observarea oamenilor. Quentin desenează personajele lui Roald cu umor vizual și cu un neastâmpăr irezistibil. Între ei exista încredere și își admirau unul altuia munca. Se distrau când lucrau împreună – e atât de simplu!

A fost un inventator îndârjit și genul de om căruia îi plăcea să rezolve probleme, atât în poveștile lui, cât și în viața de zi cu zi. De care invenție crezi că a fost cel mai mândru?

FD: Fără-ndoială, aș zice că de Valva Wade-Dahl-Till, care i-a salvat viața fiului său și apoi a salvat multe alte vieți.

Ordinul Povestitorilor 4

Năzbâtiile sunt un alt element-cheie al operei lui Roald. Ne poți spune o năzbâtie pe care a făcut-o?

FD: Roald a fost un bun sportiv, iar când era la Școala Repton a făcut parte din echipa de hochei pe iarbă. Într-o zi a dat jos învelișul de cauciuc de pe crosă, a înfășurat fire de cupru pe aceasta și apoi a pus înapoi cauciucul. Când a lovit mingea, aceasta a mers câțiva kilometri. Din păcate, în cele din urmă a fost prins de către antrenor, care a ridicat crosa și a fost uimit de cât de grea era, după care l-a acuzat că a trișat. Cred că în schimb ar fi trebuit să fie premiat pentru invenție!

De la moartea timpurie a lui Roald din 1990, ai înființat două organizații de caritate în numele lui: Roald Dahl's Marvellous Children's Charity (purtând înaintea numelui de The Roald Dahl Foundation) și The Roald Dahl Museum and Story Centre. Cât de mult contează pentru tine să-i duci munca mai departe în aceste două domenii – al medicinei și al creativității?

FD: Cele două organizații de caritate sunt extrem de importante pentru mine. Educația a fost scopul lui Roald, iar medicina, pasiunea lui. Era de părere că profesorii buni precum domnișoara Honey sunt esențiali. Admirația pe care le-o purta doctorilor și asistentelor, precum și muncii pe care o făceau ca să salveze vieți și să vindece oameni, era nețărmurită.

Reticența lui Roald în legătură cu ecranizările cărților lui a fost faimoasă. Ce crezi că ar zice de versiunea lui Steven Spielberg a Marelui Uriș Prietenos?

FD: Cred că ar fi încântat. Spielberg și Melissa Matheson au fost cât se poate de fideli cărții, iar filmul redă legătura puternică dintre Sophie și MUP, care cred că este esența acestei povești. Cred că l-ar aproba pe MUP de pe marile ecrane jucat de Mark Rylance – o interpretare extraordinară – și le-ar aproba pe Ruby Barnhill jucând-o pe neînfricată Sophie și pe Penelope Wilton în rolul minunatei regine.

Roald Dahl

Marele Uriaș Prietenos

- fragment -

— Dar dacă nu mănânci oameni ca toți ceilalți uriași, spuse Sophie, atunci tu cu ce te hrănești?

— Aceasta este o problemă tare alambicată pe-aici, răspuse MUP. În pustiiiciunea asta de tărâm, hahaleli fericite ca ananasul sau moluscăceii pur și simplu nu crește. Nimic nu crește, în afară de o legumă extrem de scârboțoasă. Se numește castracurcuvete.

— Castracurcuvete! exclamă Sophie. Nu există așa ceva.

MUP se uită la Sophie și zâmbi, afișând un număr de douăzeci de dinți albi și pătrățoși.

— Ieri, începu el, noi nu credea în uriași, nu-i așa? Astăzi noi nu crede în castracurcuveți. Doar pentru că se întâmplă ca noi să nu fi văzut ceva cu propriii noștri bulbișori, noi crede că nu există. Dar ce zice tu despre marele grecosaș bulbucac, de pildă?

— Poftim? se minună Sophie.

— Dar despre verericel?

— Acesta ce mai e? întrebă Sophie.

— Dar despre pelerinos ce zice?

— Cine? zise ea.

— Dar despre bubușneț?

— Sunt animale? întrebă fetița.

— Ele este animale obișnuite, răspuse MUP infatuat. Eu nu este un uriaș foarte atotștiutor, dar mi se pare că tu este un omleț absolut animicștiutor. Ți-e plin capul de vumvac.

— Vrei să spui bumbac, îl corectă Sophie.

— Ce eu vrea să spună și ce eu spune e două lucruri diferite, explică MUP pe un ton grav. Acum eu îți va arăta un castracurcuvete.

MUP deschise un bufet de dimensiuni remarcabile și scoase cel mai ciudat lucru pe care îl văzuse Sophie vreodată. Era cât un om și jumătate în lungime, dar mult mai gros. De jur împrejur avea circumferința unui cărucior pentru copii. Era negru cu dungi verticale albe și era în totalitate acoperit cu noduli aspri.

— Iată repulsătorul castracurcuvete! exclamă MUP, fluturând curiosul obiect în aer. Eu îl deplorește! Eu îl neprețuiește! Eu îl repugnează! Dar cum eu nu hăpăiește omleți nici în ruptul capului, eu trebuie să-mi petrec viața hahalind castracurcuveți scârboțoși. Altfel eu ar fi numai piele și maț.

— Vrei să spui piele și os, zise Sophie.

— Știi că este „os“, replică MUP. Dar te rog înțelege că eu n-are ce face câteodată și spune buimăceli. Eu face tot posibilul mereu.

Deodată Marele Uriaș Prietenos deveni atât de abătut, încât Sophie se întristă și ea.

— Îmi pare rău, zise. N-am vrut să fiu nepolitică.

— Niciodată nu a existat școli pe Tărâmul Uriașilor care să mă învețe vorbitul, mărturisi MUP amar.

— Dar mama ta n-a putut să te învețe? întrebă Sophie.

— Mama mea?! exclamă MUP. Uriașii nu au mame! Cu siguranță tu știe asta!

— Nu am știut asta, zise ea.

— Cine-a mai auzit de o femeie uriaș! strigă MUP, fluturând castracurcuvetele deasupra capului ca pe un lasou. N-a existat niciodată o femeie uriaș! Și nici nu va exista. Uriașii este întotdeauna bărbați!

Sophie era tot mai nedumerită.

— În cazul acesta, zise ea, cum te-ai născut?

— Uriașii nu se nasc, răspunse MUP. Uriașii apare și cu asta, basta. Ei apare pur și simplu, la fel ca soarele și stelele.

— Tu când ai apărut? întrebă fetița.

— Cum, Doamne, iartă-mă, eu ar putea ști un asemenea lucru? zise MUP. A fost așa de demult, că pe vremea aceea eu nici nu știa să numere.

— Vrei să spui că nici măcar nu știi câți ani ai?

— Niciun uriaș nu știe asta, zise el. Tot ce știe eu e că eu este foarte bătrân, foarte, foarte bătrân și șifonat. Poate la fel de bătrân ca pământul.

— Ce se întâmplă când moare un uriaș? întrebă ea.

— Uriașii nu moare niciodată, răspunse MUP. Câteodată și foarte brusc un uriaș dispare și nimeni nu știe niciodată unde se duce el. Dar de cele mai multe ori noi, uriașii, își vede de ale noastre ca niște pierde-vară flătăreți.

Marele Uriaș Prietenos încă ținea acel castracurcuvete spectaculos în mâna dreaptă. Și-l duse la gură și mușcă o bucată bună din el, apoi începu să

mestece, însă după zgomot părea că sparge bucăți de gheață între dinți.

— Este jegosnic! bolborosi el, vorbind cu gura plină și improșcând bucăți mari de castracurcuvete, ca niște gloanțe, în direcția lui Sophie.

Fetița trebui să sară în stânga și-n dreapta ca să se ferească de ele.

— Este mizerabilos! bombăni el. Este bolitor! Este puturosnic! Este viermicios! Încearcă și tu castracurcu vetele ăsta scârbos!

— Nu, mulțumesc, zise Sophie, dându-se înapoi.

— Numai cu asta o să te îndopi pe-aici de-acum înainte, așa că tu ar face bine să te obișnuiești cu el, zise MUP. Haide, bulbișor mititel, încearcă!

Sophie ciuguli din castracurcuvete.

— Pfuuuuu! zise Sophie scuipând. O, nu! O, Doamne! O, ajutor!

Fragmentul este preluat din Roald Dahl,
Marele Uriaș Prietenos, ilustrații de Quentin Blake,
traducere din engleză de Alexandra Columban, ediția a III-a,
Editura Arthur, București, 2016

Ana Rotea

Un uriaș la școală

Mihnea, ca orice copil de 11 ani, are un prieten de vârsta lui, pe Micuțul, însă acesta din urmă diferă mult de copiii de 11 ani pe care-i cunoașteți, ceea ce-i maaare lucru. Nu, serios, Micuțul chiar e mare! L-au cântărit ultima oară cu câte un picior pe câte un cântar de mărfuri grele și le-a stricat pe amândouă.

Micuțul este un copil de uriaș și, de parcă asta n-ar fi de ajuns ca să-l evidențieze, mai are ceva ieșit din comun: iubește să citească. Iată de ce Mihnea apelează mereu la prietenul lui Micuțul pentru a afla despre steaua pitică galbenă, despre cine a fost Socrate, despre Mona Lisa, despre milimetricul urs de mare și despre toate câte-n lună și în stele.

Uriașul o fi el mare și deștept, dar de școală tot nu scapă, căci există și școlile pentru copiii de mari dimensiuni ai uriașilor, pe care desigur că nu le-ați observat până acum, atenți fiind doar la unica și, să zicem, iubita voastră școală.

Așa se face că Mihnea și Micuțul – cam nepotrivit nume urieșesc, nu credeți? – sunt înscriși anul acesta, vor nu vor, în clasa a șasea. Mihnea se descurcă de minune la școală și chiar azi a luat un 10 la matematică și un altul la biologie. Are mereu note mari și este de departe cel mai cuminte copil din clasa lui. Mă rog, și de aproape tot el este cel mai cuminte. Micuțul, în schimb, are mari dificultăți școlare, cam cât el de mari!

Chiar acum se află amândoi în curtea casei lui Mihnea, unde Micuțul stă cu genunchii strânși la gură, ca să ocupe cât mai puțin loc, și discută despre aceste probleme grave legate de școală. Ochii uriașului înnoată în lacrimi, iar Mihnea se vede nevoit s-o

smucească fără de veste pe pisicuța Mița de sub o primă lacrimă de circa cinci litri care i-ar fi picat miorlăitei direct în cap, stricându-i ziua și coafura.

— Ce te-a apucat să tragi de mine așa? se zbârlește Mița la Mihnea, nerecunoscătoare.

— Micuțule, ce s-a întâmplat azi la școală la tine? întreabă Mihnea cu blândețe și imediat lacrimi mari, a câte cinci litri bucata, se prăvălesc formând o baltă între cei doi prieteni.

— Ura! Iar plânge uriașul! se bucură rățuștele din curte și plonjează toate în balta sărată și bine-venită.

Mihnea trage cu forță de coperta carnetului de note pe care Micuțul l-a pus pe jos. Coperta e cam cât o poartă mai mică, așa că Mihnea muncește ceva până să descopere: nota 4 la limba urieșească, 3 la educație agresivă și chiar 2 la urățire voluntară. Doar la creștere exagerată stătea bine, avea un 9.

— Nu înțeleg, se miră Mihnea cocoțat între notele de pe carnet. Doar tu mereu studiezi! Am să vin cu tine la școală mâine, să văd care e treaba.

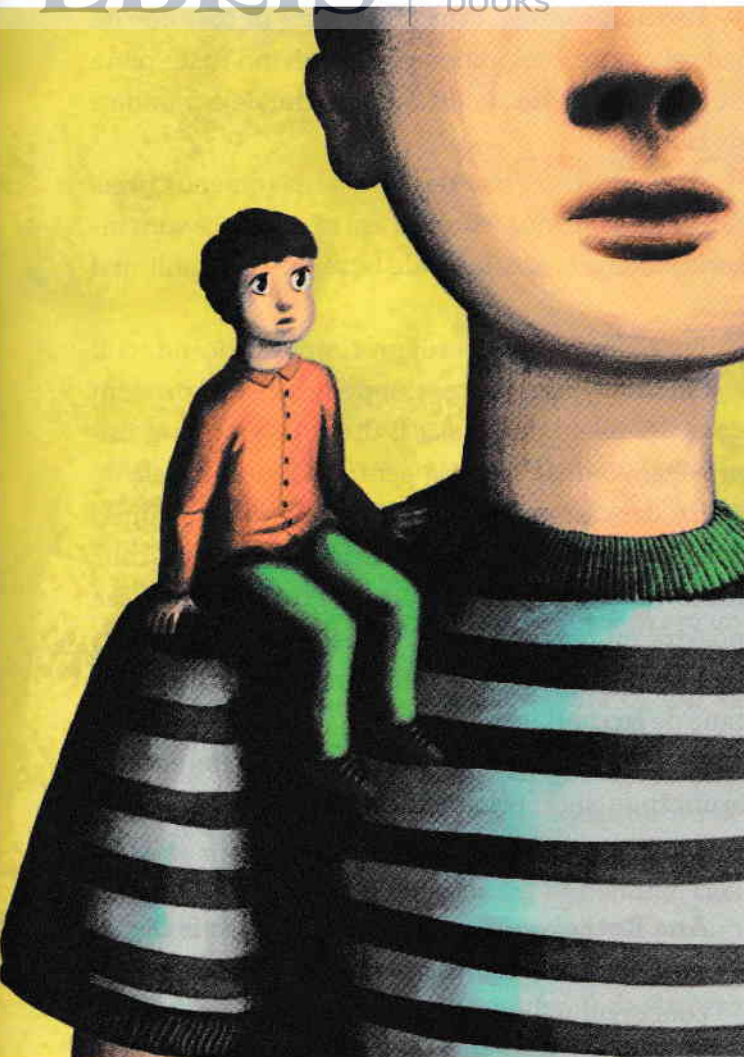
Micuțul își șterge ochii și-i zâmbește plin de speranță prietenului său.

— Alo, ni se usucă balta! se bagă în seamă rățuștele. Uriașule, mai vrem lacrimi! Plângi odată!

— Ah, voi! se revoltă Mihnea. Ia valea de-aici! Sunteți niște... niște găște proaste!

— Hm, de fapt suntem rațe! pufnesc rățuștele și se îndepărtează legănându-se iritate.

Derulăm timpul rapid și ajungem a doua zi la momentul care ne interesează, dar care pe eroii noștri îi cam jenează, deoarece Micuțul îl ține pe umăr pe Mihnea pentru ca prietenul lui de dimensiuni mai

modeste să nu sfârșească strivit prin școala urieșească. E frumos și prudent ceea ce face Micuțul pentru Mihnea, dar jenante sunt observațiile pe care cei doi le tot îndură de la colegii uriași:

— Micuțul are oameni, căh! Să nu stați cu el în bancă, altfel o să luați și voi!

— Micuțule, îți dau un sfat de doi bani! urlă profesorul de limba urieșească de la catedră. Nu te spăla următorul deceniu și oamenii vor dispărea! Am avut și eu, în tinerețe, chiar două fetițe agățate în păr – deși respectam toate ritualurile de imputțire personală cu pește, ceapă și usturoi! Au picat ca muștele în al doilea an în care nu m-am mai spălat. Hă, hă!

Ordinul Povestitorilor 4

Mihnea și Micuțul îndură glumele și așteaptă începerea orei. Profesorul de limba urieșească este responsabil cu predarea tuturor limbilor de pe pământ, în stil urieșesc, desigur, pentru ca elevii lui să se poată descurca oriunde îi vor purta picioaroangele în viitor. Este foarte mândru de învățătura predată micilor uriași – hm, nu-s tocmai mici, căci sunt uriași, dar sunt mici în sensul că nu sunt adulți, OK, ce aiureală! Numai de Micuțul nu e mulțumit și îl tot ceartă și-l ascultă mereu, doar-doar o ieși ceva și din el.

— Marceloi, arată-i tu Micuțului cum se vorbește în Franța! se adresează profesorul, exasperat, premiantului clasei.

— Leo bla bla teribâl, bla bla, leo bla! declamă Marceloi strângându-se bine de nas pentru a vorbi cât mai „franțuzește“.

— O la la și tra la la! e extaziat profesorul. Tre bla bla, mersi bla bla! Acum tu, Micuțule, repetă ce ai ascultat.

— *Nous avons des opinions différentes au sujet de la langue française...*¹

— Oprește-toa! răcnește profesorul nemulțumit. Teribâl! Să te ascult la engleză oare?

— Ză uan ciu fri! tună vocea lui Marceloi cel plin de el, în timp ce Micuțul răspunde în șoaptă profesorului:

— *I am afraid my English will also disappoint you...*²

— Șuș, Micuțule! Șuși! Nimic nu știi! Îți dau nota 5 de milă, de silă! Dă-mi carnetul! De fapt, doi de 5, unul pentru franceză, altul pentru engleză!

— Mai bine i-ați da 2 ori 5, adică 10! strigă Mihnea de pe umărul Micuțului, care-și duce, trist, carnetul la catedră. Micuțul vorbește impecabil limbi străine!

— Ciudat! se miră profesorul. Oamenii pe care i-am avut eu când eram mic nu vorbeau! Îți mai dau un sfat de doi bani, Micuțule! Dacă mai vorbește parazitul tău de pe umăr, fă-i rost de propriii paraziți.

¹ Avem opinii diferite în ceea ce privește limba franceză...

² Mă tem că și engleza mea vă va dezamăgi...